

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025)

Αγαπητά μας παιδιά,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπικοινωνεῖ σήμερα μαζί σας γιά νά σᾶς ἐκφράσει τίς πλέον ἐγκάρδιες εὐχές Της μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι προστάτες τῆς Παιδείας καί τῶν Γραμμάτων.

Ἱεράρχης, ὅπως γνωρίζετε, σημαίνει Ἐπίσκοπος. Ἐπομένως οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἦταν Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή Πατέρες πνευματικοί τῶν πιστῶν καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, φορεῖς τοῦ χαρίσματος τῆς Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ καί συνεχιστές τοῦ ἔργου Του.

Ἡ Ἱερωσύνη ἔχει δοθεῖ στήν Ἐκκλησία γιά νά τελοῦνται τά ἅγια Μυστήρια, τό Βάπτισμα, τό Χρῖσμα, ἡ Θεία Εὐχαριστία κ.λπ., ὥστε νά ἀγιάζονται οἱ πιστοί καί νά ἐνώνονται μέ τόν Χριστό καί μεταξύ τους. Γι' αὐτό οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μέ ὅλη τήν δύναμη τῆς ψυχῆς τους καλλιέργησαν τό πνεῦμα τῆς ἐνότητος τόσο στόν ἄνθρωπο τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καί γενικότερα στό κοινωνικό περιβάλλον ὅπου ἔζησαν. Θεωροῦμε ὅτι δέν χρειάζεται καν νά ἀναφέρουμε ὅτι ἡ ἐνότητα εἶναι μία κατάσταση, ἕνας τρόπος ζωῆς, πού χρειάζεται πολύ μόχθο καί κόπο γιά νά ἐπιτευχθεῖ καί νά διατηρηθεῖ σέ ἕνα ἱκανοποιητικό ἐπίπεδο. Καί τοῦτο συμβαίνει γιατί, δυστυχῶς, δέν ἐπικρατεῖ πάντοτε στίς σχέσεις μας μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους ἡ δύναμη τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς συναλληλίας. Ἀντιθέτως, ὄχι σπάνια, κυριαρχεῖ ἡ ἰδιοτέλεια, δηλαδή ἡ πέρα τοῦ δέοντος προσήλωσις τοῦ ἀνθρώπου στό ἀτομικό του συμφέρον, ἡ φιλαυτία, ἡ ἀλλοίωσις τῆς ἀγάπης καί ἔτσι διασπᾶται ἡ ἐνότητα καί ἐπέρχεται ὁ διχασμός, ἡ διαίρεσις, ἡσχάση. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία δέν παύει νά προβάλλει μέ κάθε τρόπο τίς φωτεινές Μορφές τῶν

Τριῶν Ἱεραρχῶν· καθότι, οἱ Πατέρες αὐτοί ἐζησαν ὅσο πῖο ἔντονα γίνεται τὴν Ἀλήθεια καὶ τὴν Ζωὴ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Τοιοῦτοτρόπως, ἀναδεικνύονται πρότυπα καὶ γιὰ τὴν δική μας πορεία σὲ αὐτὸν τὸν κόσμον· πρότυπα ζωῆς, ἀγωνιστικότητας, θάρρους, προσηλώσεως στὶς ἀρχές, τὶς ἀξίες, τὰ ἰδανικά μὲ τὰ ὁποῖα εἶχαν διαμορφώσει τὴν προσωπικότητά τους καὶ εἶχαν νοηματοδοτήσει τὴν ζωὴ τους.

Ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀγωνίσθηκαν νὰ διαφυλάξουν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, διότι κατὰ τὸν 4^ο αἰῶνα ὅποτε ἐζησαν, κινδύνευσε σὲ μεγάλο βαθμὸ ἢ ἀκεραιότητα, ἢ αὐθεντικότητα τῆς πίστεως ἀπὸ μία φοβερὴ αἵρεση πού ὀνομάσθηκε «Ἀρειανισμός» καὶ ἀρνιόταν τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Ὅμως, οἱ Απόστολοι, οἱ Πατέρες, οἱ Μάρτυρες ἔδωσαν καὶ τὴν ἴδια τους τὴν ζωὴ, προκειμένου νὰ διακηρύξουν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Ἀληθινὸς Θεός, μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ἔτσι κάθε ἓνας πού πιστεύει ὀρθά σὲ Αὐτὸν γίνεται υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σύμφωνα μὲ τὴν δωρεὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειτα, οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μόχθησαν μὲ ὅλες τους τὶς δυνάμεις γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐννοήσουν ὅτι χωρὶς τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη καταστρέφεται εὐκολὰ ἡ ἐνότητα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ οἱ ἴδιοι ἔγιναν ἐμπυχες εἰκόνες ἀγάπης καὶ μάλιστα ὑπέστησαν πολλές θλίψεις καὶ κακουχίες ἐξαιτίας τῆς προσηλώσεώς τους σὲ ἔργα ἀληθινῆς ἀγάπης. Λόγου χάριν, ἀναφέρεται ὅτι ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ἐξορίσθηκε στὰ βάθη τῆς Ἀσίας ἀπὸ τὴν τότε πολιτικὴ ἐξουσία ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἦταν ὅτι ἴδρυσε λεπροκομεῖα κοντὰ σὲ ἐκτάσεις πλουσίων γαιοκτημόνων, οἱ ὁποῖοι ζημιώθηκαν οικονομικά. Βλέπετε, σὲ κάθε ἐποχὴ, ἡ ἐνότητα, ἡ ἀγάπη, ἡ φιλία ἀπειλοῦνται ἀπὸ τὰ οικονομικὰ συμφέροντα, ἀπὸ τὸν ἐγωισμό, ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ τὶς διαμάχες. Ὅμως, οἱ ἀνθρώποι λησμονοῦν ὅτι διασπῶντας τὴν ἐνότητα, καταργῶντας τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀγάπη βλάπτουν ἀνεπανόρθωτα τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τους. Γιατί κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει μόνος του. Ὑπάρχουμε σὲ σχέση καὶ ἀναφορὰ μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπο. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ ζωὴ μας ἔχει μοναδικὴ ἀξία, νόημα καὶ περιεχόμενο. Τὸ δῶρο τῆς ζωῆς μᾶς δόθηκε γιὰ νὰ μάθουμε ὅτι χωρὶς τὸν ἀγῶνα γιὰ συνύπαρξη, αὐτοκαταργεῖται ἡ ὕπαρξη· χωρὶς τὴν ἐνότητα ἐπέρχεται ὁ μαρασμὸς καὶ ὁ ξεπεσμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Αγαπητά μας παιδιά,

σέ μία εποχή σάν τήν δική μας, στήν όποία μέ θλίψη βλέπουμε τίς τραγικές συνέπειες τής απομακρύνσεως του άνθρώπου από τήν πίστη, τήν Έκκλησία καί τόν Θεό· σέ μία εποχή στήν όποία οί άνθρωποι θέτουν τό Ευαγγέλιο τής ειρήνης, τής ένότητας, τής αγάπης στό περιθώριο τής ζωής τους, γιατί άγνοούν τήν ευεργετική του επίδραση καί δύναμη στήν διαμόρφωση τής ανθρώπινης συνειδήσεως, έμεις άς παραμείνουμε ένωμένοι μέ τόν Χριστό καί μεταξύ μας, όπως οί Τρεις Ίεράρχες. Άς διατηρήσουμε ζωντανή τήν φλόγα τής πίστεως καί άς τήν μεταδίδουμε καί στους άλλους μέ τά έργα καί τόν λόγο μας· μέ τήν ζωή καί τό ήθος μας· μέ τήν αγάπη καί τήν ένότητά μας. Αυτό δέν έπραξαν καί οί Τρεις Ίεράρχες; Υπήρξαν κάποτε καί αυτοί παιδιά. Αντιμετώπισαν τίς δυσκολίες κάθε περιόδου τής ανθρώπινης ζωής. Ταλαιπωρήθηκαν άφάνταστα από αυτό πού όνομάζουμε «κατεστημένο». Όμως στάθηκαν όρθιοι, ένωμένοι, δυνατοί· καθότι ή ζωή τους στηριζόταν στήν Πέτρα, στόν Βράχο τής πίστεως, πού όνομάζεται Ιησούς Χριστός.

Σάς εύχόμαστε στόν Χριστό νά θεμελιώνεται καί ή δική σας ζωή. Νά έχετε αγάπη, έπιθυμία γιά ένότητα καί συναλληλία· γιά νά κυριαρχήσει κάποτε στόν κόσμο μας ή πολυπόθητη ειρήνη, ή καταλλαγή, ή συμφιλίωση.

Σάς εύχόμαστε έπίσης, νά προσδεύσετε στίς σπουδές σας καί, έν γενει, στήν ζωή σας καί νά γίνετε φάροι φωτεινοί, άνθρωποι άληθινοί, όπως έλεγε καί ό άρχαίος ποιητής Μένανδρος· «Ός χαρίεν έστ' άνθρωπος, όταν άνθρωπος ή!» (Πόσο χαριτωμένος, πόσο όμορφος είναι ό άνθρωπος, όταν είναι άνθρωπος!). Καί άς μή λησμονούμε ότι πραγματικά άδειος είναι ό άνθρωπος εκείνος, πού είναι γεμάτος μόνον από τόν ίδιο τόν έαυτό του.

Μετά πολλών πατρικών εύχών καί αγάπης έν Κυρίω,
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ

ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ